

[Arne Melchior]

Derfor al respekt for det, han forsøger at foretage sig.

Jeg skal dog minde om, som min kollega hr. Duetoft for længst har sagt, at hans sidste skaktræk har været at koncentrere magten endnu mere end før i sin egen person i Kreml, således at han nu er både præsident og generalsekretær. Det lover jo ikke bare godt. Men han står også over for at skulle foretage en gevaldig afbureaukratisering og afideologisering, og i den forbindelse skal det huskes, at den kommunistiske ideologi jo ikke er skabt af de brede sovjetiske masser, men er blevet til i et noget mere velstående Vesteuropa i intellektuelle kredse. Den har altså været påtvunget de sovjetiske masser nu i nogle generationer, og det bliver meget svært at se, om man nu oppefra på ny kan vende denne proces om.

Lad mig i den forbindelse nævne en af de glædelige ting, som er et resultat af afspændingen, nemlig at hr. Sakharov i dag er på besøg i USA. Han offentliggør for øvrigt i dag i dagbladet B.T. en efter min mening meget værdifuld, ja, ligefrem sensationel artikel, og man kan vel ikke andet end gratulere B.T. til, at Sakharov er gæsteskribent i denne avis.

Men det er altså en svær opgave, Gorbatjov er på, og risikoen for, at den ikke lykkes, som vi håber, og som han forhåbentlig tænker sig det, er så iøjnefaldende stor, at der går lang tid, før vi kan slække på vor sikkerhedspolitik.

Et par ord om den anden supermagt, som vi jo har lettere ved at forstå, fordi det er en åben magt. Jeg finder det passende ved en debat, der falder netop nu, at kipe med flaget for den afgående præsident Reagan. Hans valg i sin tid blev jo ikke af alle kredse i dette land modtaget med jubel – der kom også lidt utilstedelige udtryk frem ved den lejlighed – men jeg tror, en hel verden erkender, at han både har været en god præsident for USA – det er jo hans første opgave – og at han tillige har været en god præsident for os, at han var dygtig, da han stod fast under topmødet i Reykjavik, og at det ikke mindst er på grund af den strategi, som NATO med USA i spidsen har lagt, at vi er kommet til det stadi i en kommende afspændingsproces, som vi altså kan konstatere i dag.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til herfra at sige farvel til præsident Reagans ambassadør i Danmark, Terence Todman. Et land, der sender en sådan mand til os, har allerede

nogle gode point at tjene hos os – tak til dem begge.

Jeg vil endvidere benytte lejligheden til at understrege, at Europa ikke skal distancere sig fra USA. Vi ønsker ikke nogen todeling af NATO, vi ønsker at være nær USA, at være nært forbundne, troværdige over for USA, og det skal vi nok få noget at høre om i løbet af 1989, når det nye amerikanske parlament, præsident og regering rører på sig med hensyn til de forpligtelser, som også de mindre partnere i NATO-alliancen må påtage sig.

Jeg vil gerne citere en dansk FN-diplomat, der for nylig sagde, at tingene først begynder at bevæge sig, først bliver til noget, når USA tager stilling, når USA rører på sig. Det gælder ved siden af de store traktater mange af de praktiske ting, som er så vigtige i verden, at det er USA, vi har brug for – det er den drivende kraft i verden i dag.

Et par ord om den atomvåbenfri zone i Norden. Jeg har lagt mærke til, at udenrigsministeren gjorde to bemærkninger i dag om den. I sin egentlige tale under besvarelsen af forespørgslen sagde udenrigsministeren, at vi skal gennemarbejde disse problemer grundigt. Ja vist, det kan der aldrig være noget forkert i, nu har vi gjort det siden marts eller i hvert fald foråret 1987. Lad os bare bruge nogle år på det endnu – det er da udmærket.

Jeg mangler dog ligesom en dimension i denne betragtning, men den kom, da udenrigsministeren bevægede sig ind på det socialdemokratiske beslutningsforslag, for dér satte udenrigsministeren denne sag i europæisk sammenhæng, som den uundgåeligt må ses og behandles i – sådan tror jeg omtrent udenrigsministeren sagde – og det er så rigtigt, så rigtigt.

Jeg vil gerne vende tilbage til hr. Sakharov. Han har i sin artikel i dag i B.T. fremlagt to forslag, dels et, der går ud på en halvering af værnepligtstiden i Sovjetunionen, dels et om en korridor på 200 km, der adskiller NATO's og Warszawapagtens væbnede styrker i Europa. Denne korridor skal være helt fri for våben, altså både atomvåben og konventionelle våben, og han siger, det er ganske uundgåeligt, at de konventionelle våben tages med i en sådan zone. Se, det er noget, vi kunne tale om. Det ville være en god dagsorden at vedtage, når man endelig vil blande sig i den store udenrigspolitik.